

NOORD-BRABANDER.

De prijs van dit blad geschiedt maandelijks weels, en wel *dinsdags*, donderdags en saterdags, en wordt franco toegezonden tot de naastbij gelegen postkantoor, voor het prijs van 3 - 50 v. o. s. Men kan bijkantoor laten afschrijven op alle postkantoren en bij de boekhandelaars. Voor deze stad en omliggende plaatsen, van waar het zelve bij de uitgever wordt afgehaald, is de prijs slechts 3 - 00. Aanstaande saterdags den 18 deis den regel geplaatst.

NOMMER 40. 'S ROSCH. DINGSDAG, 24 APRIL 1892.

Rusland.

St. PETERSBURG, 20 April.

Ingewijde artikel 31 der van het koninkrijk Polen verleden wet van 1861, houdende bepalingen omtrent de organisatie van het departement in den rijksteil voor de aangelegenheden van het koninkrijk Polen, en bij akase van den 26 februaarij tot leden van dit departement benoemd de werkelijke geheimraden *Nowakowski* en graaf *Zamoyski*, de generaals der kavalerie graaf *Krasinski* en *Roznowski*, den luitenant-generaal graaf *Grabowski* en den gehonoreerd prins *Lubzski*. Dit departement zal zijn onder het bestuur van den prins *Paskewitsch* van Warschan, en hij degenen afwezigheid van de hoofdstad van den werkelijke geheimraad *Engel*.

Duitschland.

FRANKFORT, 17 April.

Berichten uit Konstantinopel, van den 24 maart, melden het volgende: — Den 15 maart is de heer *Stratford Canning*, Engelsch gezant, met eene buitengewone zending bij de Port bevestigd, plechtig ten gehoor bij den Sultan toegelaten. Hij overhandigde zijn geloofsbrieven en verklaarde aan Zijne Hoogheid, door middel van den reis-effendi, dat zijne regering er den grootsten prijs op stelde, om de vriendschappelijke betrekkingen tusschen de beide mogendheden steeds stand zien te houden. De Groot-Heer nam de vriendschappelijke verzekeringen van den gezant met welgevallen aan, en betoonde hem zijne tevredenheid door de overhandiging eener snijfloos, rijk met brillanten bezet. — Ook de secretaris van het gezantschap en de eerste tolk in het gevolg van Zijne Excellentie ontvingen beide eene met diamanten versierde snijfloos. — Na de audientie onderhield zich sir *Stratford Canning* nog eenige oogenblikken met den geheim-schrijver *Mustapha-effendi*, en bij het verlaten van het paleis werd hem een rijk uitgedost paard als een geschenk van den Sultan aangeboden.

De Sultan heeft de kolonels *Delaver Bey*, *Skender Bey* en *Bekir Bey* met den titel van pacha tot brigade-generaals en luitendien bag meer bevorderingen in de armee voorgezonden. Toen hijs laatstgenoemde pacha's ten gehoor toegelaten werden, sprak hen de Sultan op de volgende wijze aan: "Het nut der krijgsmade voor mijne volken is aan geen twijfel meer onderworpen; door de vorming en de vruchten, welke zij oplevert, is de krijgsaanstand de edelste en geachtste van alle geworden. Nooit heb ik gearzeld, degenen te beloonen, welke zich in deze loopbaan door persoonlijke verdiensten onderscheiden. Ik hebde uwen ijer, uwe dapperheid en uwe talenten; aan u alleen hebt gij de eer te danken van den rang, tot welken ik u verhef. Vergeet de pligten niet, welke dezelve u oplegt; vereenigt al uwe gedachten tot eene eenige, tot die des roams en van den luistervolsten naam, dien gij u onder uws gelijken verschaffen zult. Berhalve moet het slagveld uwe lust en uw vergenoegen zijn, en ik vorder van u, dat gij na de vermoedens van den dag de uren der rust aan de studie der onderscheidene takken van taktiek en strategie toewijdt. Leent u oprechtelijk, dan zal uwe verknóchtheid en trouw voor mijner persoon eene nieuwe waarde verkrijgen. Gedenkt er aan, dat krijgsgluc het onderpand der eendragt en orde is, en dat in orde alleen de kracht gelegen is. De grond van alle krijgsgluc berust in gehoorzaamheid, en wie slechts oprecht wenscht, van dien blijft het niet ver; regepraal is de belofte, welke de Voorzienigheid aan vastheid en volharding verleent. De roem van eenen officier, de belooningen, welke hij hopen kan, berusten alleen op zijnen degen, gelijk zij voor den soldaat in de punt der bajonet berusten. Prent deze woorden in uwe herten, en de aan mijne troepen bewezene toegenegenheid zal u evenmin ontgaan, als aan al degenen, die zich overmoed er op toelaggen, om onder de dapperen mijner armee eene eervolle plaats te verwullen."

— Uit Posen meldt een Nurnbergsch dagblad, van den 29 der vorige maand, dat een aantal ingezetenen van die vroeger tot Polen behoord hebbende stad, zich met het eerbiedig verzoek tot den Koning van Pruisen gewend hadden, om bij den Keizer van Rusland zoo mogelijk te bewerken, dat aan het koninkrijk Polen twee dingen weder werden toegestaan, die door het Weeser kongres aan hetzelfde waren verzekerd geworden:

De Koning van Pruisen heeft, onder den naam van *Wentzler*, tot den rang van graaf verheven den heer raad van de legatie *George Patipione de Rougemont*.

— Z. D. H. de prins van *Wrede* moet zich binnen kort naar Ellingen naar de baden van *Gastein* begeven.

— Z. M. de Koning van Pruisen heeft, onder den naam van *Wentzler*, tot den rang van graaf verheven den heer raad van de legatie *George Patipione de Rougemont*.

— Z. M. de Koning van Pruisen heeft, onder den naam van *Wentzler*, tot den rang van graaf verheven den heer raad van de legatie *George Patipione de Rougemont*.

— Z. D. H. de prins van *Wrede* moet zich binnen kort naar Ellingen naar de baden van *Gastein* begeven.

— Z. M. de Koning van Pruisen heeft, onder den naam van *Wentzler*, tot den rang van graaf verheven den heer raad van de legatie *George Patipione de Rougemont*.

— Z. K. H. de hertog *Maximilian* van Beieren wordt met de prinses zijne gemalin te Munich verwacht terug komende van hunne reis door Zwitserland. Men verzekert dat de hertog zich na Paschen, met Hare Majesteit de Koningin van Beieren, zijne schoonmoeder, naar Weenen zal begeven.

— De groote raad van Bazel heeft thans besloten de federale troepen niet in de stad te laten binnentrekken. Men zal zien of Bazel voornemens is om een beleg door te staan. Er zijn reeds 2000 man tusschen Mumpi, Moelt en Birsfelden gecampeerd en men verwacht er nog 5 à 6000 uit de cantons van Argonie, Zurich en Lucerne. In alle gevallen schijnt de val van het kanton *Soleure* een noodzakelijk gevolg te zijn van het beleg van Bazel.

— De *Augsburgsche Zeitung* draekt eenen brief uit Weenen mede, van den 19 dezer gedagtekend en van den volgenden inhoud:

Een oostenrytsch koerier heeft van Parijs het berigt overgebracht, dat het hof van Frankrijk in de voorstellen van de zijde van den Paus gedaan, bewilligd heeft, en zich bereid verklaart om Ancona te ontruimen, zoodra Z. H. zulke wenschen zal, en de rust in de legatien genoegzaam hersteld is, om de tegenwoordigheid van vreemde troepen overbodig te maken. Voor het oogenblik zijn dus alle wensigheden, ten aanzien van de onmiddellijke gevolgen dezer wederregtelijke onderneming, uit den weg geruimd. Zoodra de zwitsersehe regementen, voor den paus aangeworven, zullen zijn georganiseerd, kunnen de Franschen Italië geheel verlaten.

DARMSTADT, 7 April.

Het gouvernement van het groot-hertogdom heeft aan de in het groot-hertogdom practiserende geneesheeren de verzoerende verzekering gegeven, dat, indien de cholera zich in het land openbaarde, en indien zij ziek werden of het leven verloren, hunne families op onderstaad zouden kunnen rekenen, aangezien in de op handen zijnde zitting der kamers aan hetzelfde eene wet zal worden aangeboden, ten einde hun pensioenen te verleen.

Engeland.

LONDEN, 17 April.

Eergisteren is er een kabinetraad gehouden, die negenenvijf uren heeft geduurd.

Men verneemt, dat de pruisische natióatie van het Belgisch tractaat te Londen aangekomen is; doch vergezeld van eenige bepalingen, die misschien zullen beletten, dat zij zoo onmiddellijk worden overhandigd, tenzij de tweede voorlezing der hervormings-bill den pruisischen gezant, graaf van *Bulow*, mogt bewegen hebben gebruik te maken van de volmagt, die zijn hof hem gegeven heeft, om naar bayind van zaken te handelen.

De hertog van *Wellington* heeft een protest opgemaakt en in de registers van het hoogerhuis doen aantekenen tegen de tweede lezing der hervormings-bill. De hertog van *Cumberland* en de hertog van *Gloucester*, beide broeders van den Koning, benevens 71 pairs hebben ook dit stuk geteekend.

Gisteren is in het huis der gemeenten gesproken over de bevolde, doch tot nog toe niet gegevene schadevergoeding, door het

brasiljaansche gouvernement, voor de engelsche schepen, welke tijdens den oorlog tusschen Brazilië en Buenos-Ayres genomen zijn geworden. Te dezer gelegenheid heeft sir Robert Peel het ministerie gesproken over de ondersteuning, die het aan don Pedro verleent, wien men, ondanks de bestaande wetten, toegelaten heeft engelsch krijgsvolk op engelschen bodem aan te werven, zoodat hij thans een corps in dienst heeft, dat het engelsch batalion wordt genoemd. En onder wiens vanen men engelsche officieren vindt. Hij beklaagde zich, dat Engeland zich vijandig tegen Portugal verklaarde, door don Pedro, die den portugieschen troon zoekt te bemesteren, te helpen, en vroeg, wat recht Engeland had, om, in dien de portugiesche natie genoegzaam met don Miguel als baren Koning, eenen anderen, die naar zijne kroon stond, te begunstigen? De onderneming van don Pedro, hoe die ook moet uitvallen, zou naar zijn wijze van zien, het geheel schier nijand in beweging brengen en de vreedzame betrekkingen tusschen Engeland en dat gewest van Europa in de waagschaal stellen. Terwijl, ho het volk van Portugal don Miguel als soevereïn wilde hebben, het heerssel van non-interventie geschonden zou worden, indien men de expeditie van don Pedro, zoo als die nu zamengesteld is, gedoogde. De minister van buitenlandsche zaken, lord Palmerston, heeft hierop alleen ten antwoord gegeven, dat het gouvernement zich in dezen volstrekt neutraal gedraagt; dewijl de engelsche officieren, die bij don Pedro dienen, niet engelschen dienst ontsagen zijn.

De vrienden van don Pedro beloven zich eenen gunstigen uitlag van zijne expeditie, aan wier hoofd bekwame krijgshelden staan, en verheffen zeer de kundigheden van den zeevaarder, die het bevel over zijne scheepsmagt voert. De reden, waarom de onderneming, die in november moest plaats gehad hebben, tot nu uitgesteld is, zegt men, dat alleen hierin bestaat, dat de zee-officieren van geschieden geweest zijn, dat eerst in de maand mei eene landing op de kust van Portugal kon hewerkstelligd worden, en die tusschentijd was wisselijk besteed geworden in het vermeerderen van zijne krijgsmagt op de adriatische eilanden, verwaarts reeds vier duizend man geronden waren, die nog door een vresd legioen van drie duizend man gevolgd zouden worden.

Het parlement scheidt op recess tot den 7 mei.

Heden zijn slechts 11 nieuwe cholera-zieken en 7 overledenes aangegeven. Het totaal der personen, die sedert het begin der ziekte in deze stad daardoor aangetast zijn, bedraagt thans 1534 en dat der gestorvenen 1328.

Het Kanton (in China) heeft men berigten van december des vorigen jaars ontvangen, volgens welke men, ten gevolge der twisten tusschen de chineesche overheden en de britsche factory te Kanton, voor stoppen van den vrede beducht was. Te Kanton waren drie engelsche oorlogschepen aangekomen; en werden er nog acht verwacht, na welker aankomst, de britsche vlootvoogd voldoening zoude vragen voor de beledigingen, der engelsche natie bij herhaling aangedaan. De Europeanen, die zich te Kanton bevonden, verlieten die stad in aller ij, om zich voor de uitbarsting van het onweder, waarvoor men vreesde, te verbergen.

Frankryk.

PARIS, 17 April.

Volgens een duitseh dagblad heeft de Koning van Pruisen eene amnestie voor 4300 uitgewekene Polen aan den Keizer van Rusland verzocht en bekomen; men verwonderde zich te Berlijn dat Frankryk geenen ambassadeur te Petersburg had, toen men over het lot van Polen handelde en er eerst eenen naar toe zond, toen deze zaak geëindigd was.

De Memorial des Pyrenées houdt het volgende in: Eindelijk kunnen wij over de expeditie van don Pedro enige tijdingen mededeelen; den 25 maart zijn zes schepen voor Peniche ten noorden van Lissabon, gekomen en hebben op het fort St. Sébastien gedurende eenige uren gevurd; de batterijen van het fort hebben hevig terug geschoten; het schijnt, dat don Pedro vermeende, dat hij tegenwoordigheid eene hewering ten zijnen voordeele zou veroorzaken, doch ziende, dat de kannonnade, in plaats van te verminderen, telkens heviger werd en de kust niet troepen werd versterkt, die gereedschapen om zich tegen het ontschepen te verzetten, heeft de chef van het schip, het noodig geoordeeld, het ruim te honden, om op een heijer punt te kunnen landen; men meldt, dat don Miguel in deze moeilijke oogenblikken een voornemen en tegenwoordigheid van geest heeft aan den dag gelegd, die zijnen inborst niet verraden.

De president van den raad heeft zijn huis te Chaillot afgestaan ten einde daarvan een hospitaal te maken; binnen kort zullen 600 personen in dit uitgestrekt en voor de zake zoo gelukkig gelegen gebouw kunnen verpleegd worden. Rondom Parijs worden dagelijks nieuwe hospitalen opgericht.

— Mevrouw de gravin de Champlatreux, dochter van de graaf Molt en de gravin de Chabrol Chamilland, zijn aan de cholera overleden.

— De bisschop van Chartres heeft in zijn bisdom een negerdaagch gebied bevolen, ten einde van den Hemel te verwerven om van de cholera bevrijd te blijven; in alle kerken heeft gedurende negen dagen een plechtige dienst plaats gehad.

Van den 19 dezer maand is het laatste...

De Monitor behelst een rapport van den minister van oorlog, gevolgd door eene koninklijke ordonnantie, waarbij alle lieutenant-generaals boven de 65 jaren oud, en de generaal-majors die 62 jaren hebben bereikt, benoemensdegenen, die door gebreken buiten staat zijn den activen dienst te verrichten, op pensioen worden gesteld.

— Uit de departementen luiden de berigten omtrent den voortgang der cholera gunstig. Te Ham is de prins de Polignac hevig door dezelve aangetast.

— De kamer der pairs heeft in hare zitting van gisteren, het ontwerp van wet, waarbij het budget van uitgaven voor het loopende jaar wordt vastgesteld, op voorstel van den hertog Chambour, zonder discussie aangenomen.

— Van de italiaansche gevechten wordt van den 15 dezer maand geschied van de graaf St. Maurice heeft uit Parijs afschrijving ontvangen, om het contract van leaseantie, door den generaal Caltres, ter verpleging van fransche troepen in den omdrek van Ancona, gesloten, te vernietigen. Ook is hem, zegt men, aanbevolen, om toe te zien, dat bass der vorstelijke regering eene aanleiding tot gegronde bezwaren gegeven worde, en dat de Fransche bevelhebbers zich zoo gedragen, dat niet van hen hetzelfde regt als aan de Oostenrijkschen kan doen wedervaren.

— De admiraal de Regny is sedert twee dagen ziek, men is echter voor zijn leven niet beducht. Mevrouw de gravin Popol, echtgenoot van den generaal van dien naam, is aan de cholera overleden.

— Uit Rome schrijft men van den 7 dezer, dat aldaar dagelijks het antwoord van het fransch gouvernement op de voorstellen van het pausselijk bestuur werd te gemeet gezien. Een stoomschip den vorigen dag te Civita Vecchia aangekomen, had het bericht medegebragt, dat de koerier, die belast is, hetzelfde over te brengen, reeds den 30 maart van Parijs was vertrokken. De kapitein Gallois, die over Livorno naar Frankryk zou terug keeren, was geheel onverwacht te Civita Vecchia aangekomen. De kardinaal heeft zich hierover schriftelijk aan den franschen gezant beklagd.

— Mgr. de aartsbisschop heeft in de voorgaande week vier hospitalen bezocht. Dinsdag is de prelaat naar Val de Grace gegaan en is aldaar door de administrateurs en geneescharen ontvangen. Hij is de zalen doorgegaan, heeft de zieken goed ingeboezemd en de zorgen der krankbezorgers ruig vergolden. — Zaterdag den 14 is mgr. de aartsbisschop de cholera-zieken van het gasthuis Necker gaan bezoeken. Aldaar werd hij ontvangen door den aalmoessemier, de Zusters en den geneesheer; hij ontving aldaar van den kant der zieken zegeningen in dankbetuiging voor die, welke hij verspreide. De prelaat heeft bij zijn vertrek eenigen onderstand achtergelaten, zoo voor de zich aan betere hand berindende, als voor de krankbezorgers en bezorgeressen. Mgr. de aartsbisschop heeft zich vervolgens naar het Gros Caillon begeven, om aldaar denzelfden versold-dienst te vervullen, hetzij aan het kleine gasthuis der parochie, door de Zusters gehouden, het zij aan het groot militaire hospitaal. In beide die gestichten is hij insgelijks onder alle betuigingen van eerbied en dankbaarheid ontvangen en hij heeft ook aldaar gedenktekens van zijne mildadigheid afgelegd. In het hospitaal der Zusters heeft mgr. de aartsbisschop eene der dochteren van den heiligen Vincentius à Paula, belast met de zieken te Grenelle, ontmoet; hij heeft haar met veel belangstelling ondervraagd omtrent den staat der behoefte zieken van deze nieuwe gemeente. Hij heeft zijne weldaden willen vereenigen met die der publieke liefde, zoo gelukkig door den maire ondersteund, eene dispensatie voor zoo vele ongelukken. Wij verneemen dat de prelaat in het geheel gegeven heeft: in Necker 300 franken, zoo voor de zieken als voor de krankbezorgers; in het kleine hospitaal der Zusters van Gros Caillon, 200 franken; tot hetzelfde einde, aan de Zuster van Grenelle 100 franken voor de zieken en krankbezorgers, welke groote behoeften hebben; daar de Zusters gezegd hebben, dat er voor de krankbezorgers geen eten was, en naarwijks zoo veel om voor de zieken bouillon te maken. Mgr. de aartsbisschop begeerde gedachtenissen van zijne mildadigheid in het militaire hospitaal van Gros Caillon achter te laten, maar de militaire reglementen verzetten zich tegen elke vreemde uitdeeling van geld; hij heeft zich genoodzaakt gezien om niets aan de krankbezorgers te laten, wier ijver hij geprezen en aangemoedigd heeft.

Belgie.

BRUSSEL, 19 April.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren was het 6 hoofdstuk van het budget van hollandsche zaken aan de orde. Bij

het eerste artikel werd eene som van ruim 16,000 guldens aan- gevraagd voor het traktement der hoofd-ambtenaren van het on- derwijs. De heer *Rodenbach* vond deze aanvraag veel te hoog, te meer daar er nog geene wet voor het lager onderwijs be- stond; eene som van 5000 guldens kwam hem derhalve genoe- gzaam voor; eenige leden deelden in zijn gevoelen, en werd hi- zo het eerste artikel in dier voege aangenomen. Voor de drie universiteiten Leuven, Luik en Gent werd eene som van 162,000 guldens gestemd, en voór de drie atheneum's te Brussel, Gent en Namen eene som van 40,000 guldens. In het volgend hoofd- stuk, betreffende den landbouw, nijverheid, koophandel en we- tenschappen, waarvoor 406,735 guldens was aangevraagd, had de centrale sectie eene bezuiniging van 150,000 guldens voor- gesteld, waaraan de kamer hare goedkeuring hechte.

Des avonds zijn de afgevaardigden wederom bijeen gekomen, en is altoos het 3de hoofdstuk, betreffende de eerediensten be- dacht. Eene discussie rees er over het al of niet daarstel- len van een nieuw bisdom te Brugge; de *Abt de Huer* en de heer *de Meulenaere* meenden, dat men de daarvoor gevraagde 34,000 guldens niet kon weigeren; verscheidene andere leden verklaarden zich er tegen; de heer *Ch. Villain XIII* sprak het gerucht tegen, luidens hetwelk Koning *Willem* door den Paus in de benoeming van den heer *Strass* tot aartsbisschop van Mechelen, zou gekend wezen; men had, zeide hij, ook in der tijd gezegd, dat de Paus aan de belgische geestelijkheid zijne afkeuring had te kennen gegeven, oyer het deel, dat deze in de revolutie had genomen, dit was evenmin als het eerste waar. Zonder tot eene stemming te komen werd de zitting tot heden morgen geschorpend.

Gisteren verspreide het gerucht zich in de stad, dat de heer *Thorn*, gouverneur van wege het belgisch gouvernement in de provincie Luxemburg, op zijn huiltengoed te Schoenfeldt in de nabijheid van den omtrek der vesting Luxemburg, plot- seling door een twaalfstal *maréchaussées* opgeligt en naar Luxem- burg vervoerd was. Dit voorval is na den afloop der zitting van gisteren morgen in de kamer der afgevaardigden ter spraak ge- komen. De heer *d'Hoffschmidt*, een der leden voor die provin- cie, den minister wegens dit voorstel ondervraagd habbende, antwoordde de heer *Dethoux*, dat het gouvernement den yori- gen avond inderdaad, alhoewel niet officieel, er berigt van be- komen had. De heer *de Meulenaere*, zeide daarop, dat de daad- zaak, allereerst bewezen moest zijn; het gouvernement had slechts door een ondergeschikt ambtenaar er berigt van gekregen, die het van eenen conducteur eener deligence vernomen had; had men er officieel berigt van dan zou het gouvernement de vereisch- te maatregelen nemen en eene schitterende voldoening verde- ren; de daadzaak kwam hem overigens zoo buitengewoon voor, dat hij er nog geen kennis van had durven geven aan de hie- ons hof geaccrediteerde ministers, de engelsche en fransche na- melijk.

Volgens nadere bijzonderheden omtrent dit voorval, door het dagblad *L'Emancipation* medegedeeld, zou de heer *Thorn*, in een bosch in de omstreken van zijn huiltengoed wandelende, door een deel der bende van *Tornoox* opgeligt, verder in handen van gendarmen zijn overgeleverd en daarop te Luxemburg voor den generaal *Godeck* gebracht naar de staatsgevangenis zijn gelid. Twee leden der provinciale staten van Luxemburg zijn gisteren avond te Brussel de tijding van het gebeurde komen overbren- gen; — men had, uit voorzorg, de archieven van Arlon van daar vervoerd.

De familie der prinsen *de Rohan*, is gisteren met een groot gevolg van bedienden in onze stad aangekomen en aan het *hotel d'Hollande* afgestapt.

Van den 20.

In de zitting van gisteren morgen zijn de beraadslagingen over het hoofdstuk de eerediensten betreffende voortgezet. Vooral betuigde de heer *de Meulenaere* zijn verlangen, om eenigs ver- klaringen, aangaande de oplegging van den heer *Thorn*, te ge- ven en zeide, dat het gouvernement eerst des avonds de offi- ciële tijding er van bekomen had. Een lid der provinciale staten van Luxemburg, zeide hij, onder anderen, heeft over de omstandigheden van het opleggen van den heer *Thorn*, gou- verneur van Luxemburg, komen aanbrengen. Na het einde der zitting heb ik de be-een des Konings gaan vernemen, en ik kan u verzekeren, dat, zoo deze aanslag door den Koning van Holland niet hoogelijk afgekeurd wordt, de maatregelen geno- men zijn, om er voldoening voor te bekomen.

Hierop gaf de heer *Dethoux* de hem gevraagde inlichtingen, betreffende de tractementen der geestelijkheid, dat van den aartsbisschop is daarbij op 10,000 en dat der bisschoppen op 7,000 gulden bepaald. De heer *Bartholomij* maakte verscheidene aanmerkingen tegen de sommen voor bezuren in de seminariën toegezegd, en over de kostbaarheid van het aartsbisschoppelijk paleis te Mechelen, op welke laatste aanmerking de heer *Dethoux* antwoordde, dat het paleis onbewoonbaar was en er wel 73,000 gulden toe benoodigd zouden zijn om het bewoonbaar te maken, welke uitgave hij de kamer niet voorstelde.

heer *Jullien* verlangde, dat op dit artikel van het budjet eene som van 20,000 guldens zou betuigd, en deze aan de oprichting van het nieuwe bisdom te Brugge zonder tegeschied warden. De heer *Ch. Villain XIII* verklaarde, dat hij bij de stemming der constitutie zich er tegen verzet had, dat de geestelijkheid eene tractement van den staat strook; maar dat dit artikel een eenmaal bestond; waerom het ook gezwegen bleef. Bovendien moet men erkennen, zeide hij, dat de tegenwoordige vesting niet meer is dan eene schadeloosstelling, welke de staat aan de kerk betaalt, voor de goederen, van welke de constiterende vergadering haar beroofd heeft.

Na eene discussie werd het eerste artikel naar het voorstel der centrale sectie, tegen 1,602,937 guldens aangenomen.

Bij het 2de artikel werd eene som van 38,360 gulden voor den hervormden en bij het 3de eene som van 2500 gulden voor den Israëlitischen eeredienst toegestaan.

In deze zitting werden voorts nog andere hoofdstukken aan- genomen en in de avondzitting die van het budget van buiten- landsche zaken, sommige niet aanmerkelijke besuineringen, on- der anderen eene som van 50,000 gulden op de ondersteuning aan de gestichten van weldadigheid en eene van 150,000 op de subsidies voor de stedelijke en gemeentelike besturen.

Heden worden de afgevaardigden bijeenkomen, om huse- stem over het geheele budjet van binnenlandsche zaken uit te brengen; waarna de verlegenwoordigers voor eenige dagen een verlof zullen nemen.

De aartsbisschop en de bisschoppen hebben, ter gelegen- heid van de in Frankrijk thans heerschende onrust, welke die ook onze provincien bedreigt, eenen herderlijken brief aan de geestelijkheid en geloovigen in België mitgeschreven.

Van den 22.

Depêches, in den loop van eergisteren ontvangen, hebben ons gouvernement de tijding gebracht, dat de ratificatie van het tractaat van 15 november door den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Pruisen, op woensdag den 18 dezor uit- gewisseld zijn geworden. De ratificatie van den Koning van Pruisen is zonder eenige bepaling. Die van den Keizer van Oostenrijk met eenig voorbehoud van weinig belang, betrekking hebbende op de duitsche bondsvergadering. Het protocol blijft open voor de ratificatie van den Keizer van Rusland, die men wachtende is.

De *Moniteur* behelst in zijn nummer van heden nagenoeg hetzelfde berigt.

Bij een besluit van den 17 dezor, wordt de heer *Rossignol*, lid der staten van Luxemburg, belast met de functien van gouverneur der provincie, staande de afwezendheid van den heer *Thorn*.

Eergisteren heeft sir *Adair*, engelsch ambassadeur, eenen koerier met depêches naar 's Hage afgezonden.

De generaal-majoor, president der commissie van het afge- meen gouvernement des groot-herzogdoms Luxemburg heeft de volgende bepaling genomen:

Gezien het proces-verbaal van heden, de arrestatie consta- terende van den heer *Jean Baptiste Thorn*, voormalig advocaat te Luxemburg, zoogenaamd lid van den senaat en gouverneur der provincie Luxemburg, van wege het daadwerkelijk gouver- nement in België gevestigd, ten gevolge van den opstand, die in 1830 heeft plaats gehad, als zoodanig te Arlon gedomicilieerd.

Overwegende dat de heer *Thorn* beschuldigd wordt van te hebben medegewerkt tot oververwarping van het gouvernement, gevestigd door de grondwet van het koninkrijk der Nederlanden en van het groot-herzogdom Luxemburg.

Gezien de depêche van Z. Exc. den minister van binnenland- sche zaken, in dato den 7 november 1830, n. 1. b. betreffende de te nemen maatregelen omtrent personen in deze categorie vallende, besluit:

Art. 1. De gezegde heer *Jean Baptiste Thorn*, zal in het huis van burgerlijke en militaire varigheid te Luxemburg tot nadere beschikking opgesloten worden.

2. Het tegenwoordig besluit zal aan de heeren burgemees- ters en schepenen der stad Luxemburg gezonden worden, aan het collegie van regenten van het huis van burgerlijke en militair verkeer en aan den kommanderenden kapitein der *maré- chausée*.

De heer *Thorn* is den 16 april, omtrent ten 7 ure des mor- gens gearresteerd, bij het opgaan van den weg, die van zijn huiltengoed, Schoenfeldt, naar een daarouder behoorend land- huis gelidit, drie uren ongeveer van Luxemburg.

De *Moniteur* behelst het volgende over deze arrestatie:

Een schandelijke aanslag is er begaan. Met verkrachting van het regt der volken is een lid van den senaat, een openbaar hoog ambtenaar van het belgisch grondgebied, door een ge- wapende bende opgeligt, welke hem in de gevangenis te Luxem- burg geleid heeft, na hem gene slechte behandeling te hebben ondergaan. Deze verhoore daad was, naar het schijnt, voort gezet en stond in verband met een plan, waaraan de

luxemburgsche autoriteiten zich hadden aangesloten. Toen deze tijding te Brussel kwam, bleef het gouvernement, in het eerst aan zulk eene trouwloosheid geen geloof kunnende slaan, na derafzichtigingen over deze zaak inwachten, het er voor willende houden, dat de berigten aan hetzelfde medegedeeld voor het minst overdreven waren. Maar twee leden van de Staten der provinciën Luxemburg hebben de vermeldde daadzaken komen berispen.

De minister van binnenlandsche zaken heeft zich terstond bij Z. M. begeben, om hem dit trouwloos bedrijf ter kennis te brengen en de in deze omstandigheden te nemen middelen te beramen.

De Koning heeft geoordeeld, dat de waardigheid van zijn gouvernement en die der natie vervinging voor heten schandelyken aanslag vorderde. Er zijn lewendige vertoogen aan de gezanten van Engeland en Frankrijk, gezonden. Aan onze ministers te Londen en te Parijs zijn de daadzaken medegedeeld, om er verslag van te geven aan de Koningen, bij welke zij geaccrediteerd zijn. **Sir Robert Adair heeft onmiddellijk naar 's Hage geschreven.**

Het gouvernement zal bij deze gelegenheid de verkracht en waardigheid betoonen, welke een volk, hetwelk zyn rechten en de heiligheid van zyn grondgebied weet te doen behartigen.

Nederlandsch.

's HERTOGENBOSCH, 24 April.

Heden morgen omstreeks 6 ure is van hier, onder bevel van den majoor Kroll, naar Bergen op Zoom vertrokken, het 1ste bataillon der 1ste afdeling mobiele goord, bestaande uit schutters van den 1sten ban der steden 's Bosch, Breda en Bergen op Zoom; ten einde in laatstgenoemde plaats het 2de bataillon dier afdeling schutters te vervangen, hetwelk alhier in bestelling zal komen.

De M. H. prins Albert van Pruisen, 31. zaterdag bij Z. K. H. den veldmaarschalk prins van Oranje afkeer aangekomen en wederom denzelfden dag naar 's Hage vertrokken; dit doorluchtig personaadje heeft de vestingwerken en de prachtige groote of St. Jans kerk, bezigtigd; men verneemt, dat Z. K. H. als generaal in nederlandschen dienst zal treden.

Naar men verneemt zal Z. M. in den loop dezer week zich naar Amsterdam begeben.

Door Z. M. zijn tot ridders van den nederlandschen leeuw benoemd: jonkh. F. A. van Rappard, referendaris bij het departement van oorlog, en de heer J. van Wassenhove, kapitein der artillerie en geatficheerd aan genoemd departement.

Men verzekert, dat tegenwoordig bij den raad van state nieuwe voordragten van wetten omtrent het personeel en het gemaal aangebragt zijn.

Men verneemt, dat de hervatting der werkzaamheden van de beide kamers der staten generaal op den 5 en 7 mei aanstaande zal plaats hebben, zullende alsdan, eerstelijk bij de tweede kamer in beraadslaging worden gebragt de ontwerpen van wetten houdende accijzen op de turf en steenkolen.

Bij de aanstaande hervatting der zittingen van de tweede kamer der staten generaal, verrycht men in de eerste plaats de behandeling der ontwerpen van wet houdende accijzen op de turf en steenkolen, waargetrant thans aan de leden dier kamer zijn rondgedeeld de latere antwoorden der regering op de door de afdeelingen gemaakte aanmerkingen nopens die voordragten.

Bij de afdeeling der tweede kamer, zijn de ontwerpen van wet ter voorbidding in het te kort, over dit jaar ingediend, en ter voorloopige behandeling onderworpen.

Uit Breda wordt van den 23 dezer gemeld:

Zaterdag 11. is tot aan onze vesting gekomen een engelsch koetier, met depêches, die men zegt van eenen halangrijken aard te zijn, van Londen over Calais gekomen en naar 's Hage bestemd zijnde. Als van zene besmette plaats komende, heeft hij zijne reis niet voort kunnen zetten, maar zijn hem zijne depêches tegen den avond afgevald geworden. Het is waarschynlijk, dat hij vervoerder was van de briefjes, die de koninklijke Obsteerrik en Pruisen op den 16 dezer uitgewisseld, waartop d'ing, gelijk uit de brusselsche berigten blijkt, op vrijdag den 20 aldaar ontvangen is.

Men meldt uit Ments, dat de schepschaan op den Rijn, ofschoon de lage stand der rivier zulke niet begunstigt, op het eindigen van het winterseizoen, wederom zeer levendig is geworden. De voordeelige invloed der afschaffing van de gedwongen stapelplaatsen, Keulen en Ments, op die rivier, wordt reeds bemerkt. Men ziet te Ments thans reeds vele schippers rechtstreeks uit Holland met ongebroken ladingen aankomen en derwaarts terugkeren. De stoomvaart neemt rijkelyk deel aan die vaart.

In het dagblad van Dusseldorp leest men het navolgende: Gelijk de antwerpsche zoo willen thans de amsterdamsche kooplieden een ijzeren weg van Amsterdam naar Keulen aanleggen. De weg is effen en de Rijn verheft zich tot aan Keulen slechts 137 voeten. Daarentegen moeten de antwerpsche kooplieden hunnen weg door gebergten leiden. Keulen is van Amsterdam ongeveer 25 mijlen verwijderd. De kosten bedragen op eene engelsche mijl, van welke er vier in eene duitsche gaan, 4800 ponden sterl. (ruagenoeg 52,800 gulden), en dus op een duitsche mijl 19,200 pond st. (of 211,200 gulden). Wanneer men aldus van Amsterdam naar Keulen 25 duitsche mijlen rekent, zou behalven de kosten van den ijzeren weg 480,000 pond st. (of 2,580,000 gulden). Een hollandsche kolonel van de artillerie is onlangs in het Keizershof te Keulen aangekomen, om den Rijn op te meten. Wij bezitten reeds zes uren van hier een ijzeren weg, doch dezelve is slechts zes uren lang. Dezelve ligt aan gene zijde van de Roer, en dient tot bevordering van het vervoer der steenkolen.

Van den 19 dezer vernemt men uit Rotterdam, dat de maarschalk Litta de Bourmont, minister van oorlog, onder de regering van Koning X en veroveraar van Algiers, zich sinds eenige dagen aldaar bevond en in het hôtel d'Angleterre afgestapt was.

De moderne dagbladen houden de treurigste bijzonderheden in over de aardbeving, die in die stad den 13 maart heeft plaats gehad. De ontsteking aldaar is niet te beschrijven, want zoo die geweldige schokken slechts weinige seconden langer hadden aangehouden, zou Modena het lot van Pompeii kunnen te beurt gevallen zijn. Een onderaardsch gerommel, aan zware donderslagen gelijk, een roodachtig en bleek gekleurde lucht in de rigting van waar de schokken kwamen, van een snel weerlicht vergezeld, waren de meest opgemerkte tekenen, die deze verwoesting vooraf gingen. De stad Reggio heeft veel te liden gehad: men telt er meer dan 500 nittehoude wegen, vele kerkgewelven zijn van een geseheid, geweldige spleten in de poort Sainte-Croix hebben er een vreeselike breuk gemaakt. De toren van den St. Pieter stortte met al de klokken neder, de militaire kazernen werden geheel onbewoonbaar. Te Bibiano Carago op de vier kasteelen ziet men niet dan in puin gestorte kerken en huizen. Carpe en Correggio hebben insgelijks te beuren, de eerste plaats, hare hoofdkerk, welke geweldig geleden heeft, de tweede, het uitgestrekt college gebouw, hetgeen in zulk eenen staat is, dat men het geheel heeft moeten onttruimen.

Men meldt uit Napels, van den 20 maart, het volgende: Nopens de aardbeving hebben wij de volgende cijfers ontvangen: de eenige plaats, welke geheel vernietigd is, is Chiro; in het distrikt Contone, welke eenen prinsoppes van loont. Het getal der aldaar omgekome menschen is niet wel bekend, men schat hetzelfde op zestig. De inwoners, welke zich gered hebben, zijn bijna alle min of meer gewond, en daarbij alles verloren hebbende, verkeeren zij in eenen treurigen toestand. In Roccastrada zijn 40 personen omgekomen; in Roccastrada 34, in Roccastrada 9, in Senesina 7, in Scandale 6, in St. Marco 5, in Castella 2, en in Lora en Cino elk een persoon. Behalve dezen is het getal der geminden, in al deze gemeenten zeer groot in de gemeente St. Lenoneo waren de schokken zoo geweldig, dat al de huizen schuddeden: een huis dat instortte, begroef 5 personen onder deszelfs puin. Men kan berekenen, dat zoo menschen door deze verschrikkelijke aardbeving het leven verloren hebben.

De lava stroomt weder uit den Vesuvius naar den land van Pompeji, doch slechts langzaam.

In Oost-Indië is in de presidentschappen Bengalen, fort St. George en Bombay, van 1834 tot 1836 het aantal nieuwgeborenen, in europische talen, van 10 tot 51 vermeerderd, in de landtaal verscheen in het eerstgenoemde jaar geen enkel kind, en in het laatstgenoemde 12. Drukpersen waren er 16 in getal.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

De beide Boekhandelaars **P. M. C. E. I. C. A.** en **P. M. A. N. S.** te Breda, is van de Paris 88.

De **GRONDSTELLEN DER K. K. K. K.** dat buiten haar geene Zaligheid mogelijk is, ontwikkeld door den Hoogerwaardigen **Dusschop van Hooft** en eerste Aankondiger des Konings van Frankrijk **KARL K.** Daar het Fransch, door **J. A. J. P. W. A.** **Maandlyken Militairen Akademie Doeraf** enz. 50 Gents.